

Izhaja dvakrat na teden, in sicer v sredo in soboto ob 11. uri predpoldne ter stane z izrednimi prilagami ter s „Kazipotom“ ob novem letu vred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto 13 K 20 h. ali gld. 6 60
pol leta 6 „ 60 „ 3 30
četrt leta 3 „ 40 „ 1 70
Posamične številke stanejo 10 vin.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici št. 7. v Gorici v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 9. do 12. ure. Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.

Oglasni in poslovalni se računijo po petih vrstah: če tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. — Večje širke po prostoru. — Reklame in spisi v uredniškem delu 15 kr. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

»Vse za omiko, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrid.

Uredništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadstr. Z urednikom je mogoče govoriti vsaki dan od 8. do 12. dopoldne ter od 3. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dop. Upravnništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7. v I. nadstr. na levo v tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati lone Gorice. Dopolni se pošiljajo le uredništvu. Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravnistvu.

„PRIMOREC“

Izhaja neodvisno od „Soča“ vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gld. 1 60.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolski ulici in Jellersitz v Nusiški ulici; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

„Sava“ — „Slovenija“.

(Dopis dunajskih „Savanov“.)

Pred jednim letom se je zopet razcepila stara „Slovenija“. Ni se minulo 10 let, odkar so zapustili klerikalni dijaki do tedaj jedino akad. društvo dunajsko, in minulo je ravno eno leto, odkar so si ustanovili svobodomiselnih slovenskih dijakov svoje društvo „Sava“, ker jim ni bilo več vstrajati tam, kjer so se prej glasile odločne besede za svobodo in neodvisni duševni napredek; v sedanjem času pa frfuta s svojimi onemoglimi peruti ptic noj v podobi domisljavih kritikastrov, katerim gledé političnega razumevanja ni ostalo drugega nego maslene pridige Fodgornikove o izveličevalni slogi Slovencev.

Nekdo si je nekoč izmislil, da dijaki lahko rešijo svoj narod z gojenjem nar. gospodarskih ved, in drli so za njim, hoteli so bili konsekvntni, pripovedovati so začeli o pogubnosti liberalizma, naložili so vse na rame narodno-napredne stranke, sanjali so o tretji stranki, kamor bi bili zapeljali svoje vodene nazore. Nagibati so se začeli nasprotni strani, in propali gospodarski konsumi kranjski so jim zapustili široke sledove, kateri jih sigurno, ako bodo hodili po tej poti, pripeljejo tje, kamor si sami niso nikdar želeli. In ves ta preobrat, ki se je izvršil, rekli bi, kar čez noč, ni imel drugega namena nego o d j e s t i nar. napr. stranki naraščaja, in v drugi vrsti se je začela „Slovenija“ približevati klerikalni „Danici“.

Deloma vpliv nezrelih idealistov, deloma stara tradicija jo se drže na površju, zatemnel pa je sijaj, ki ga daje svobodomiselnemu naziranjé akad. društvom, ki imajo v dijaškem življenju pač ves drug pomen od semenišča. In čedalje bolj so se uživali „Slovenjani“ v svojo ulogo. Njihove prazne fraze o „nar. radikalizmu“ pa so jih kaznovale s kurjo slepoto. Boj, ki se bije na Slovenskem mej razumom in reakcijo, gre mimo njih, kakor da bi ne bili mladi akademiki, ampak stari, penzionirani duhovniki izza 80-ih let. Brez krvi, brez odločnosti, kakor politične mumije z glavo Janusa, kažejo zobe na obe

strani in se prijazno smehljajo na obe strani. „Mi smo nad strankami, mi smo pozitivni delavci in nar. radikalcji,“ to so njihovi argumenti za njih, v teh časih res nepremišljeno početje. S tega stališča tudi gleda „Slovenija“ odcepljeni društvi: svobodomiselnih in klerikalnih, in kakor pravična mati ne vé, komu bi naklonila svoje simpatije. Neodločno dovolj, ako ne vé, komu stoji bližje po svojih nazorih, ali svobodomiselnih „Savi“ ali klerikalni „Danici“! Ako pa je tuja obema enako, označuje jasno svojo barvo! „Sava“ se je dolgo nadejala, da ji bode možno skupno s „Slovenijo“ pobijati razširjevanje klerikalnih idej mej slovenskim dijaštvom, in je resnično želela vzdržati kolikor mogoče prijateljsko razmerje mej obema društvoma, ter je v tej želji marsikaj že prezrla, kar bi bilo utegnili razdvojiti jo popolnoma s „Slovenijo“.

Pokazalo pa se je ob priliki proslave 35-letnice obstanka omenjenega društva, da za sedaj ne more upati na skupno delovanje, saj ob tej priliki „Slovenija“ ni poslala „Savi“ vabila k slavnosti, ker bi bila v svoji pravici dolžna potem vabiti tudi „Danico“. Ker je tako jasno pokazala svoj značaj, ni prestalo „Savi“, ki šteje sedaj že 60 članov, drugega nego izvajati vse konsekvence iz tega dejstva, in je na obnem zboru dne 4. marca soglasno bila sprejeta sledeča

resolucija:

„Z ozirom na nevarnost, ki preti slovenskemu narodu od strani kranjske duhovščine in klerikalnih posvetnikov, smatramo za svojo dolžnost, storiti kar mogoče, da se posebno v krogih slovenskega razumnštva ne razširjajo pogubne ideje, ki merijo na to, usuznjati si slovenskega duha.“

Izpolnujoči svojo nalogo moramo ukreniti vse, da onemogočimo prosoh slov. kat. dr. „Danica“. V ta namen se nam zdi potrebno, da imenovano društvo družabno popolnoma bojkotiramo, kar bi se vsprico množice naprednih elementov v dijaštvu brezdvomno in brez vsake najmanjše škode za narodne interese lahko docela konsekvntno izvajalo, in bi tako dosledno postopanje moralo postati uničujoče za „Danico“.

Slov. akad. dr. „Slovenija“ je v zadnjih 2 letih preziralo to načelo in v najnovejšem času je zavzelo jednako stališče proti klerik. društvu in našemu svobodomiselnemu društvu. Ker se je v prošlih dneh jasno pokazalo, da „Slovenija“ ne namerava zapustiti tega stališča in je ob priliki proslave 35-letnice svojega obstanka na nedvomen način pokazala svoje antipatije našemu društvu, sklepamo logično, da za sedanje razmere ni mogoč stik „Savi“ s „Slovenijo“ in se s tem uljudno zahvaljujemo za vsakršno vabilo na katerikoli način. Vsak poskus od strani „Slovenije“, uvesti mej omenjenima društvoma občevanje, bomo pa smatrali za znamenje, da je ista voljna odobriti postopanje „Savi“ proti „Danici“ in v tem slučaju odpade to načelo nasprotstva mej „Savo“ in „Slovenijo“, ki je porodilo našo resolucijo.

Veselilo bi nas, ako se „Slovenjani“ v kratkem odresejo vpliva nekaterih domisljavcev in nam ponudijo roko v složen boj proti klerikalnim stremiljenjem!

DOPISI.

V koščanskem županiji, 3. marca 1904. (Županstvene volitve in dop. iz Brd v stev. 15. „Gorice“.) — Obe nasprotujoči si stranki ste prišli na poklic najstarejšega staršine dne 6. pr. m. v Šmartno, kjer naj bi se izvršila volitev županstva. Iz važnega in za občinski blagor tehtnega razloga so ostali v abstinenici (vzdržku) zastopniki (12 po številu), ki so vled sleparskega čina ostali v manjšini, a vse eno zastopniki ogromne večine ljudstva. Vzdržni zastopniki so stavili stvarni pogoj umetni večini, pod katerim bi bil morda mogoč porazum. Ker pa nasprotni stranki ni za dobrostoje občine ter za ureditev nenormalnih razmer v tej, ni hotela sprejeti stavljenega pogoja ali bolje rečeno ni hotel župan odložiti odborniškega mandata. Zato volitev za ta dan je postala nedosežna.

Drugo poskusno volitev je odločil starosta na dan 27. pr. m. v Kojsko, h kateri so bili vsi pravočasno z vabili pozvani. Umetna večina obč. zastopa se ni te volitve

udeležila z jako suhoparno motivacijo. Fantastično je mnenje tako elegantne gospode, da morajo biti vabila v prisotnosti župana, (tudi če gre ta uradni dan rožlje brat) v obč. pisarni pisana. (Zakaj ni hotel tajnik, ki je brat župana, vabil na zahtevo staroste spisati? Saj je vendar za to plačan!) Starosta pa je v podobnem slučaju po zakonu avtonomen brez ozira na župana. Če je torej glavarstvo k tej volitvi poslalo svojega zastopnika, ki je bilo istočasno dnevščeno, kakor izgovorniki in ki je najbolj oddaljeno, bi pa oni ne mogli priti? Gotovo je strahopetna gospoda opazila ob steni senco svoje dobre polovice. Bolje bi torej rekel „pravilni“ in njegov talisman: obljuba dela dolg, krivica pa škoda, zato sramujemo se iti v občino, kateri smo dolžni, a vrh tega še krivico prizadjali. Kdor povrača, hrbet obrača.

Mi smo popolnoma uverjeni, da v slučaju gotove zmage bi šla ta gospoda celo za pustom v Milan, katero bi garda telesne straže sprejela; kar za Kojsko brezdvomno odpada.

Vsojamo si g. župana vprašati: kako pridete Vi do zaključja drznosti, napadati z denunciranjem davčno občino Kojsko radi nevarnosti za slučaj Vašega dohoda dne 27. pr. m.; v enajstih letih, kar imate po zasluženju te obč. čast županovati, pojasnite nam faktum, po katerem in na katerikoli način bi bila Vaša oseba v Kojskem napadena? Ves čas Vašega županovanja menda enkrat smo imeli čast videti Vašo prisotnost v Kojskem, od koder ste odnesli Vaše rojstne kosti popolnoma zdrave, čast Vašo pa nedotakljivo, kakor vsakdo, bodisi ponoči ali po dnevu. Obžalovanja je vreden tak čin, s katerim hočete tedencijozno oblatiti občino, ki si je do sedaj ohranila neomadeževano ime. Prebivalstvo občine Kojsko je po večini obsejano ob skladovni cesti, katera odpira zahodnim Brdom in prebivalstvu ob Idriji, okraj Kanalski, premnogo prometa z Gorico; pasirjev je vedno tu mnogo opaziti, a do sedaj ni bi nihče nadlegovan; o tem, kar mi vidimo, je sam g. župan kot prva avtoritetna oseba v županiji prepričan. Zato odloč o protestujemo proti tako podlemu obrekovanju na našo občino, objednem pa zahtevamo od

Trije mušketirji.

Napisal Alexandre Dumas.

Drugi del.

(Dalje)

»Tako se glasi,« odvrne kardinal suho.
»In zdaj,« pravi milady, kačoč se, kakor da ni opazila izpremenjenega izraza, s katerim je govoril z njo vojvoda, »zdaj, ko sem dobila naročila glede vaših sovražnikov, mi pač dovolite, da izpregovorim nekaj besed o svojih lastnih sovražnikih.«
»Vi imate torej sovražnike?« vpraša Richelieu.
»Da, monseigneur, sovražnike, proti katerim mi dolgujete pomoč, ker sem si jih nakopala, služeč Vaši Eminenci.«
»Kdo so ti?« vpraša vojvoda.
»Pred vsemi drugimi mala intrigantka Bonacieux.«
»Ta je v ječi v Mantesu.«
»To se pravi: je bila,« odvrne milady, »toda kraljica je dosegla od kralja povelje, na podlagi katerega jo je dala spraviti v neki samostan.«
»V neki samostan?« pravi vojvoda.
»Da, v neki samostan.«
»In v kateri?«
»Ne vem, to je ostalo tajno.«
»Jaz to izvem.«
»In mi pove Vaša Eminenca, v katerem samostanu živi ta ženska?«
»V tem ne vidim nič nedovoljenega,« pravi kardinal.

»Prav; zdaj imam še nekega sovražnika, ki se ga imam bati mnogo bolj nego te male gospe Bonacieux.«

»Kdo je to?«

»Njen ljubček.«

»Kako se imenuje?«

»Ah, Vaša Eminenca ga dobro pozna,« vsklikne milady v navalu jeze, »to je hudi duh naju obeh; to je isti, ki je pomagal v poboju z vašimi gardisti kraljevim mušketirjem do zmage, isti, ki je trikrat zabodel vašega poslanca, grofa Wardesa, in preprečil dogodek z demantnimi klinčki; to je končno oni, ki mi je, vedé, da sem mu odvedla jaz gospo Bonacieux, prisegel smrt.«

»Ah, ah,« pravi kardinal, »vem, o kom hočete govoriti.«

»Govoriti hočem o tem bednem d'Artagnaru.«

»To je drzen dečko,« pravi kardinal.

»In prav, ker je drzen dečko, je tim nevarnejši.«

»Trebalo bi imeti dokaz njegovega sporazumljenja z Buckinghamom,« pravi vojvoda.

»Dokaz!« vsklikne milady, »prinesem vam jih deset.«

»Potem je to najbolj priprosta stvar na svetu; prinesite mi ta dokaz, in pošljem ga v Bastiljo.«

»Prav, monseigneur, toda potem?«

»Če je človek v Bastilji, ni nikakega sledu o njem več,« reče kardinal. »Ah, za Boga,« nadaljuje, »če bi se mi bilo tako lahko oprostiti svojih sovražnikov, kakor mi je lahko, oprostiti vas vaših, in če

bi šlo za take ljudi, glede katerih zahtevate vi, da se ne kaznuje...«

»Monseigneur,« odvrne milady, »zob za zob, življenje za življenje, moža za moža; žrtvujte mi vi onega, in jaz vam žrtvujem tega.«

»Ne vem, kaj hočete reči s tem,« pravi kardinal, »in tudi nečem vedeti; toda želim, biti vam uslužen, in nič neljubeznivega ne vidim v tem, da vam dovolim, kar zahtevate od mene glede tako podrejenega človeka; in to tim bolj, ker mi pravite, da je ta nevažni d'Artagnan zanikernež, dvobojevnik in izdajalec.«

»Nesramnož, monseigneur, nesramnož!«

»Dajte mi torej papirja, pero in črnilo,« pravi kardinal.

»Tukaj je, monseigneur.«

Nato nastane molk, ki je kazal jasno, da išče kardinal besed, katere bi napisal. Athos, ki ni preslišal niti jedne besede pogovora, prime svoja prijatelja za roke in ju odpelje na drugi konec sobe.

»No,« pravi Porthos, »kaj hočeš? Zakaj ne poslušamo pogovora do konca?«

»Pst!« odvrne Athos, govore čisto tiho: »slišali smo vse, kar nam je bilo potrebno; razun tega vama ne branim poslušati še ostalega, toda jaz moram oditi.«

»Ti moraš oditi!« pravi Porthos; »toda kaj naj porečeva, če vpraša kardinal po tebi?«

»Vidva ne smeta čakati, da vpraša, ampak takoj mu povejta, da sem odjezdil kot predstraža, ker so mi dale neke krčmarjeve besede povod, da se osebno

strani župana et comp. zadoščenja na tangencialnem razžaljenju?

Pač čudni pojavi od nasprotne strani; vedno bolj v bengalični luči prešinjani od neke slepe strasti, ki jo rodi divji fanatizem, koji ne pozna več mej dostojnosti, in ki se ravna le po brezozirni masčevalnosti do osebja, ki mu noče več štafžati, kako bi moralno in če bi bilo mogoče tudi materialno uničili svojega bližnjega. Tako delovanje je do skrajnosti obsodbe vredno, posebno z ozirom na to, da isto podpirano od činiteljev, kateri niso po svojem poklicu nikakor na mestu med ljudstvom za uporo podobnih obrekovanj. Kdor je prizadet, gotovo globoko v srce vtisne sliko olikane družbe, ki si je nadela vlogo moralno ubivati z različnimi razžalitvami in spotikljaji našo stranko, osebito možake, ki jej stojijo na čelu, ne iz sebičnosti, ne iz častihlepčnosti niti radi zavisti, ampak s stalice opravilnih zahtev v ozir odstranitve izvanredno nezdravih razmer, ki so presunile vsako zdravo za dobrobit in napredek občine vneto srce; priznamo, da naše delovanje masčevalno osebo v oči kolje, ker vidi, da naša stremjenja so na cilju za odstranitev vsega, česar je v občini gnjilega. Zdravo jedro znamo vedno ceniti!

Enako lično si prizadeva dop. iz Brd v štev. 15. „Gorice“, oblatiti občino Šmartno, češ, da je nekdo „Gradenskega“ dne 6. pr. m. na povratku domu z izzivanjem napadel in sicer iz vrst naše stranke, kar pa je ravno nasprotno resnica, da je neki nastavljeni hujakač kričal: Obljubek je „liberalec“, Jančič je „liberalec“.

Ste pač mojstri v prigovoru: rečem ti, da mi ne porečeš! Kje in v katerem cvetlinjaku je ta rožica, katero hoče dopisnik na naša prsa pripeti, izrastla, je prav lahko uganiti. Kadar so ti elementi v stiski radi kakega nevspeha, hite nam položiti „liberalno“ krono na glavo, krstijo pa vsakega, kdor jim noče pomagati pri falzificiranju, tudi če je najstrastnejši „klerikalec“, za „naprednjaka“ in razkažejo ga kot takega za protiverca s prizgano lučjo z vsemi botrami v javnosti, od ko-der namigneje navzgor.

Radi nedosežnih volitev v Šmartnem so „naprednjaki“, katerim dopisnik spodtika ponesrečenje istih, popolnoma nedolžni. Vso krivdo v tem oziru naj pripiše dotični dopisnik na rovaš nasilja, postavolomstva in nepravilnosti pri obč. vol. v Kozani, in podlagi katerih činov ima tudi dop. čast in srečo, biti tam, kjer je.

G. dop., nikdo iz naše vrste ne zavida niti ovira duhovščini na dejanskem posluževanju volilne pravice, ista sme na vse strani slobodno radi nas razpolagati s svojim prepričanjem. Le častitamo duhovniku, ki ve ceniti čast in interes lokalne (davčne) občine — le po drugi poti bi bil lahko iste ohranil.

V nasprotnem slučaju pa je obžalovanja vreden vsakdo, in če je ta tudi duhovnik, ki z izdajalskim činom bije v obraz

interesu kraja, kateri mu kruha daja! Kar stoji dobro Vam, pustite tudi nam!!

Naša želja je bila in je še vedno živel s prav prijateljskim sporazumom s častito duhovščino, ki je v soglasju s stremljenji za zboljšanje žalostnega položaja posameznih občin.

Damoklejev meč, ki je tudi nad duhovsko glavo visel, je isti prav dobro poznan: in le tiransko bilo bi početje onega, ki bi nas hotel pod isti meč pahnuti. Žalostno bi pač bilo, da bi si duhovščina, koja ve, da iz naše srede je izključeno vsako strankarstvo, si želela prisvojiti! Ostudnega hoja, koji zalibog razjeda korenine na gospodarskem in narodnem polju slovenskega naroda, tudi naše občinsko polje! Od Vas gospoda je torej odvisen mir ali razdor! Mi smo pripravljeni na vse!

Brje, 28. februvarja 1904. — Naša društva v Brjah dobro napredujejo. Vinarstvo in sadjarsko društvo ima tudi svoje v gmočnem oziru dobro stanje, katero soobčane mika k pristopu in zanimanju. Bralno in pevsko društvo seveda ne dobiva podpor; za izobrazbo in omiko, kateri edini so taka društva posvečena, ne dobe od tam, kjer bi se smelo pričakovati, nikake moralne, kamoli gmočne podpore; pač pa dostikrat nevšečnosti in polena poč noge. Naša bralna in pevška društva morejo vspevati ter vršiti svojo kulturno nalogo le s poštrevainostjo nekaterih po občinah za napredek in probujo unetih in nesebičnih rodoljubov. Ako takih v kaki občini nedostaja, društva ni, ali pa hira ter propade. Pozna pa se prav dobro tak kraj, kjer nimajo čitalnic in pevskih društev; žalostno se ločijo po svoji zaostalosti, omejenosti in nezavednosti ljudstva od omih občin, kjer bralno društvo živahno deluje in blagodejno vpliva na duševni razvoj občinstva potom poučnih shodov, veselice, čitanja dobrih časnikov ter knjig itd. Plemenito delo je torej med našim narodom ustanovljati taka koristna društva, pa jih tudi vrlo podpirati.

Naše bralno in pevsko društvo je že obilokrat pokazalo z veseliciami, shodi, izleti, sodelovanji, da ni le na papirju, temveč da se popolnoma zaveda svojega življenja in dolžnosti. Ker pa ni imelo se svojega znamenja, naročilo je pri „Ženskem výrobnem spolku češkem“ v Pragi krasno zastavo v znesku nad 500 kron. Udje-domaćini so zbrali že precejšno svoto, nekaj čistega dobitka morda tudi donese slavnost razvitja, ki se bo vršila v velikem obsegu te pomladi, a nadejamo se tudi blagohotnih denarnih podpor nekaterih imovitejših rojakov-domaćinov, ki žive v tujini, naših bralnih in pevskih društev po okolici ter nekaterih narodnih posojilnic, katere smo posebe prosili.

Ker je društvo pri vseh veselicah postopalo nesebično ter ves čisti dobitke obrnilo v dobrodelne namene oziroma udeleživšim se društvom v podporo in odškodnino ter prispevalo tudi po svojih skromnih močeh

za „Sol. dom“, Prešernov kip itd. ter z ozirom na to, da je sedanjí predsednik zlasti med domačini v prvih letih nabral za „Slogine“ šole mnogo več nego stane ta zastava, smo gotovi, da ne bo naš glas o pomoči v puščavi vpijočega. Složno in z združenimi močmi moramo brat bratu pomagati!

V novejšem času so začela naša društva prirejati veselice in slavnosti po deželi v večem slogu, ki imajo za probujo, naredno zavest mnogo več pomena, nego male, lokalne prireditve. Kedo nima v spominu takih krasnih slavljenj, ki so se vršila v zadnjih treh letih po vrsti v Rihembergu, Kanalu in Ajdovščini! Take skupne, vseobče slavnosti vplivajo na širno maso naroda ter ga vsposabljaajo za enotnost in zvezno delovanje proti nazadnjstvu, mrčnjstvu in duševnemu izkoriščanju. — Ob priliki razvitja zastave se misli na tako veliko narodno veselico.

Vinarsko in sadjarsko društvo steje mnogo vrlih članov, ki se močno trudijo za prosep istega. Društvo ima lep vinograd, sadovnjak, drevesnico in matičnjak; sklicuje tudi poučne shode itd. ter skrbi za napredek kmetijstva.

Nemalo zaslug si je društvo steklo letos s tem, da je pregovorilo posestnike neke več hektarov velike doline, katera je bila do sedaj s slabim gozdnim drevjem obraščena in vodnim poplavam izpostavljena, da so jo oskrbeli z odtoki ter jo zasade s plemenitim sadnim drevjem. Naš vrli potovalni učitelj kmetijstva, gospod Štrekelj, nam seveda gre v vsem na roko ter nam s svojim znanjem in redko pridnostjo krepko pomaga. — Tako se mora kmetovalec vbadati in vpirati imajoč poleg svojega težavnega stanovskega dela se polne roke drugih koristnih in važnih poslov, katere mora zasledovati in vršiti, če hoče napredovati.

Nasi deželni očetje pa nimajo kaj premočtrivati, sklepati in obravnavati, baje nimajo snovi, za katero bi se sešli na sejo. Srečna dežela! Zato pa je tudi vse tako v lepem redu!

Is Mirna. — Dopisnik iz Mirna v „Gorici“ in „Primorskem listu“ je tako impertinenten, da ponovno napada društvo, kojega namen je tako jaseu, tako čist, tako svet, da bi se mogel ga okleniti še najzagrizenjeji strankar. — Toda njemu ni za izobrazbo, ni za pouk, ni za blagostanje mirenškega delavstva, ampak hoče imeti zdražbo, prepir in strankarstvo v mirenški občini.

Oglejmo si malo n. pr. njegov dopis v „Gorici“, v katerem dolžuje, da sem napadal „kat. društvo“. Gospodje „katoličani“, kdo napada? Kdo je prvi vrgel pušico v osrčje društva „Ipava“? Kaj vam je bilo to društvo na poti? „Katoliškemu društvu“ gotovo ni delalo zgage; kajti ponavljam, da istega ni bilo več. — Da je to res, ste Vi, g. predsednik „kat. društva“, sami priznali s tem, da ste poklonili jedini iztis „Slovenca“ društvu „Ipava“ in ga tudi dajali; med tem

ako bi „kat. društvo“ res dejanski obstajalo, bi Vi kot predsednik istega gotovo ne bili storili. Še le pozneje, ponavljam, so se začeli pod uplivom par strankarskih hujskatev oni zaspani črvi v tabli „kat. društva“ gibati in Vi hipnotizirani po teh, ste odtegnili društvu „Ipava“ Vašega „Slovenca“ ter spet začeli dramiti in iskati nekdanje „katoličane“. Čemu se torej zaganjate v nas? Ali ni društvo „Ipava“ hotelo tudi z vami par zdrazbarji živeti v miru in ljubezni? Tem, da se vas je pozvalo prav prijateljsko da se združimo v jedno in isto društvo, pod jedni in isti prapor? In vam je čisto in jasno, da naša pravila so z vašimi nekdanjimi jedna in ista. Jedino, da se razlikujejo v tem, da v društvu „Ipava“ imajo prost vstop vsi časopisi. — To pa je tako malenkostna in nedolžna a objednem pravična zahteva, s koje se strinjajo skoro vsi odborniki „kat. društva“. (Če se jih sme sploh kot take nazivati; kajti čudite se g. čitatelji! — V imenik odbornikov je to „slav.“ kat. društvo vpisalo celo osebe, katere same ničesar ne vedo o tem, da celó niti udje istega niso, in razume se tudi vinarja niso vplačali.) —

Toda vi nočete združiti (hočem reči, g. župnik noče), nočete miru, hočete strankarstvo. Priznavam vam, da sedaj hoče „kat. društvo“ živeti; toda, da hoče delati za obče blagostanje mirenškega delavstva, to trobite sv. Juriju pred cerkvijo, a ne nam. Kajti društvo, katero uporablja udmino uhogih trpečih delavcev v to, da pošilja lenuhe na sprehod po Kranjskem, z izgovorom, da gredo poslušat ligvorjanske nauke iz požlindranih ust, to mislim pač ne deluje za blagor svojih članov. Društvo, katero ima za najglavnejše agitatorje osebe, katere si pridružujejo iz udnin odstotne odbitke, mislim pač ni človekoljubno. Društvo, katero kliče mirenškemu občinstvu v spomin (!), da je res priredilo v celih 15 (beri: petnajstih) letih nič več kakor 3 (beri tri neprebavne veselice), — menim tudi, da ni blagodejno. Bahate se s tem, da je izdalo „kat. društvo“ v enem letu (tisk. pogrešek, ste hoteli reči v 15 letih, kaj ne g. dopisnik?) K 391 podpore. Ha! Častitani vam, da ste imeli sploh toliko takih klientov! Čudno, da pri toliki ugodnosti, ki se je imelo v „kat. društvu“, so vendar nekdanji polnoštevilni udje istemu obrnili hrbet, tako, da je isto konečno popolnoma izginilo z dejanskega površja. Saj vam v celi 15 letni dobi ni nihče kalil vode! Saj vam ni nikdar nihče stopal na prste! Res, pomilovanja vredni taki voditelji. Sicer dovolj o tem!

Največ podlo in surovo se mi zdi pa od dopisnika v „Gorici“, da poziva mirenške občinarje v prepir in razpor, ker pravi, da se jih ponižuje in sramoti, ako se je omenilo, da je mirenška občina v narodnem oziru močno zaostala za drugimi. Prasam vas jaz sedaj: Ako je res naša občina na tako dovršeni stopinji omike, izobrazbe in blagostanja, čemu pa oživljate sedaj sploh,

(Dalje v prilogi.)

prepričam o varnosti pota. Poleg tega hočem spregovoriti nekaj besed s kardinalovim oprodo. Ostalo je moja osebna zadeva, ne skrbi torej za to.

»Bodi previden, Athos!« pravi Aramis.

»Bodi brez skrbi,« odvrne Athos, »ker veš, da imam hladno kri.«

Porthos in Aramis se vrmeta zopet na svoj prostor poleg cevi.

Athos odide brez vsakih okoliščin, poišče svojega konja, privezanega ob jednom izmed oken, prepriča oprodo z malimi besedami, da je potrebno, poslati zaradi varnosti naprej predstražo, preišče kresalo svoje pištole, vzame meč med zobe in odjezdi po poti, vodeči proti taboru.

XIV.

Zakonski prizor.

Athos je slutil, da kardinal ne ostane več dolgo zgorej, in tako se je tudi zgodilo; kmalu odpre vrata sobe, v kateri so našli zavetišče mušketirji, ter najde Porthosa in Aramisa, strastno kockajoča, z bliskovitim pogledom pregleda vse kote sobe in opazi, da se mu je izgubil jeden njegovih ljudi.

»Kaj se je zgodilo z Athosom?« vpraša.

»Monseigneur, nekatere besede našega krčmarja so mu vzbudile pomisleke glede varnosti pota, in zato je odjezdil za predstražo naprej.«

»In kaj ste delali vi, gospod Porthos?«

»Priigral sem od Aramisa deset pistol.«

»Ali se moreta zdaj vrniti z menoj?«

»Midva čakava povelja Vaše Eminence.«

»Na konja torej, gospoda, kajti pozno bo že.«

Oproda je stal pri vratih in držal kardinalovega

konja za vajeti. Nekoliko proč sta stala v temi dva moža in trije konji. Ta dva moža sta imela spremili milady do forta La Pointe in počakati, da se vkreca.

Oproda potrdi, kar sta povedala glede Athosa že mušketirja. Kardinal pokaže z gesto, da mu je vse po volji, in krene proti taboru, zakrivši si svoj obraz kakor pri svojem prihodu.

Pustimo ga, naj se vrne pod varstvom svojega oprode in dveh mušketirjev v tabor, in vrnimo se k Athosu.

Ta je jezdil kakih sto korakov v isti smeri, a kakorhitro ga ni bilo več mogoče videti, okrenil svojega konja na desno, napravil ovinek in se vrnil v bukovje, oddaljeno kakih dvajset korakov od hiše, da bi pazil na odhod male čete. Ko opazi klobuka svojih tovarišev in plašč gospoda kardinala, počaka, da se izgubijo kavalirji za ovinkom, ter se vrne h krčmi, katero mu odpro brez vsakih okoliščin.

Krčmar ga spozna.

»Moj častnik,« pravi Athos »je pozabil naročiti svoji dami nekaj zelo važnega; zato me je poslal, da popravim, kar je zagrešil on v svoji pozabljivosti.«

»Izvolite iti k nji,« pravi krčmar, »v svoji sobi je.«

Athos izrabí dovoljenje, odide čisto tiho po stopnicah, pride pred sobo in vidi skozi pol odprta vrata milady, devajočo si klobuk na glavo.

Stopi v sobo in zapre vrata za seboj.

Pri šumu, ki ga je povzročil, se milady obrne. Athos je stal vzravnan pri vratih, zavrt v svoj plašč, s klobukom globoko nad očmi.

Ko vidi milady, kako stoji ta postava nemo in nepremično kakor kip, se prestraši.

»Kdo ste in česa želite?« vsklikne.

»Da, ona je!« zamrmra Athos.

Pri tem izpusti svoj plašč, sname klobuk z glave in stopi proti milady.

»Ali me poznate, madame?« pravi.

Milady stopi za korak proti njemu in nato odskoči kakor pri pogledu na kačo.

»Prav torej,« pravi Athos; »vidim da me poznate.«

»Grof de La Fère!« zamrmra vsa blede milady in se umakne prav do stene.

»Da, milady,« odvrne Athos, »grof de La Fère z dušo in telesom, ki prihaja prav na poseben način z drugega sveta, da bi imel radost gledati vas. Sediva torej, da se pogovoriva, kakor je rekel monseigneur kardinal.«

Nepopisen strah je obšel milady, da sede, ne da bi spregovorila le besedico.

»Vi ste torej vrag, poslan na zemljo,« pravi Athos.

»Vaša moč je velika, to vem; veste pa tudi, da so ljudje z božjo pomočjo premagali že mnogokrat najstrašnejše vragove. Enkrat ste me že srečali na potu življenja; mislil sem, da sem vas uničil, madame; toda ali sem se motil ali pa vas je vzbudilo peklo v novo življenje.«

Pri teh besedah, ki so ji vzbudile strašne spomine, vzdihne in povese glavo.

»Da, peklo vas je obudilo, peklo vas je obdarilo s premoženjem, peklo vam je dalo drugo ime, peklo vam je podelilo drugo obličje; toda opralo vam ni niti blata iz vaše duše, niti znamenja z vašega telesa.«

Milady skoči kvišku, in njene oči se prično bliskati. Athos obsedi.

(Dalje pride.)

mive, da jih sprejme občinstvo gotovo z največjim navdušenjem. Proizvajali se bodo njegovi dve sinfonični skladbi za veliki orkester, krasna skladba za ženski zbor z orkestrom, trije peteroglasni mešani a capella zbori ter več pesmi samospelov s spremljevanjem klavirja in orkestra. Poleg teh Lajovicvih skladb se bodo pa tudi prvikrat javno izvajale izvirne skladbe nadarjenega skladatelja dr. Gojmirja Kreka, tri pesmi s spremljevanjem klavirja in en mešan zbor. Nadalje se bodo izvajali trije samospeli s spremljevanjem glasovirja izvrstnega skladatelja Josipa Procházke, ki kode tudi solistično sodeloval kot pianist. Nastopi pa tudi slavni možki zbor „Glasbene Matice“ in bo izvajal Foersterjev zbor „Povejte, ve planine“, ki je najboljša skladba te vrste, kar se jih je med Slovenci zložilo v zadnjih letih. Solistično bo pri koncertu tudi sodeloval tenorist slovenske opere Stanislav Orželski, ki je zaradi svojega krasnega glasu in izbornega predavanja zelo priljubljen slovenskemu občinstvu. — Kakor rečeno, bo ta koncert tako zanimiv, da bo imelo slovensko koncertno občinstvo užitek, kakoršnega že dolgo ni imelo. — Vstopnice za koncert z običajnimi cenami po 4 K, 3 K, 2 K in za stojišča po 1 K se dobijo v trgovini gosp. J. Logarja na Mestnem trgu v Ljubljani.

„Zlindra“ v „Centrifugi“. — Vine-rejci, pozor! — Kar nakrat se je pokazala iz „Centrifuge“ — „Goriška zveza“, ki hoče tržiti v vitrijolom in zveplom! Sedaj ko so spravili na čudovit način v svoje kremplje „Krojasko zadrugo“, jim ni zadosti le manufakturna trgovina, sedaj hočejo prodajati se zveplo in vitrijol. Še tega manjka poslopjem „Sol. doma“, potem bodo imeli v njih vse. Ustanovili so neko zvezo, ki nosi po krivici naslov „Goriška zveza“. Kar na mah je stopila v javnost in strašno se jej mudi s trženjem. V soboto smo šteli 5. marca, pa je izšel v „Gorici“ oklic na vinorejce, kaj oklic, kar nekaj ukaz, da naj hitijo ter naj nemudoma naročijo vitrijola in zvepla pri „Centrifugi“, in sicer je zadnji čas do 20. t. m. Sicer je dne 19. t. m. velik praznik, sv. Jozef, in drugi dan je nedelja, zato bi pričakovali, da katoličani v „Centrifugi“ spozastujejo ta dva praznika ter bi bili morda raztegnili rok čez nje — ali ne! Ravno do 20. t. m. se morajo oglasiti vsi vinorejci v deželi ter naročiti v „Centrifugi“ vitrijol in zveplo — če ne jih vzame hudič, tako nekako se posnemlje iz tistega poziva v „Gorici“. Sveti Jozef ne zameri, če bi prišlo na njegov god na stotine kmetov naročit „Zlindro“ v „Centrifugo“! Posvečuj praznike! je le za „liberalce“!

Ta „Goriška zveza“ je nekaka slaba kopija zanikerne Gospodarske zveze na Kranjskem, iz katere je izšla — „Zlindra“. Vsa afera o „Zlindri“ je našim čitateljem še dobro v spominu. Zato vedo, da so povedali celo v državnem zboru dr. Šusteršiču, da ima od Zlindre umazane roke. Od takrat dalje se ne druži s klerikalnim gospodarstvom nikakr posten človek več. Klerikalci so prišli po švindu z Zlindro in po svojih polomih po konsumih ob vsako gospodarsko veljavo. Klerikalne gospodarske organizacije se drži le švind in pa izguba v kmetijskih žepih! Kdo naj torej sedaj še kaj verjame tem ljudem, kdo naj se ogreje sedaj za „Goriško zvezo“, kateri se tako mudi s trgovino z vitrijolom in zveplom! Ljudje, brez trgovskih izkušenj, brez dobrih zvez, pač niso poklicani, kar nakrat tržiti z važnimi kmetijskimi predmeti. Kmet je dandanašnji v takem stanju, da mora obrniti vsaki vinar dvakrat, predno ga izda — možje v „Centrifugi“ pa mu ponujajo neko robo, vse po približni ceni. Približno pa približno! To se pravi, zmetovalec naj le naroči, ceno mu bodo že diktirali, — seveda „približno“.

Ves oklic ima na sebi vse znake velike sumljivosti, saj tako se pač ne trzi reelno, da se niti cene ne pove, marveč vrže na papir nekaj izmišljenih cen, ob enem pa zaroti ljudi, da se morajo kar do kratko določenega termina oglasiti v „Centrifugi“, ki jim proskubi vitrijol in zveplo! Vse to je tako sumljivo, da mora vsakega razsodnega kmetovalca kar takoj odvrniti od misli, da bi naročil ponujano blago. Zato pa tudi apelujemo na vinorejce, naj nikar ne gredo na klerikalne limanice. Ako hočejo imeti svoj denar na varnem, naj se nikar ne spuščajo v naročanje pri klerikalni „Zvezi“, ker tem ljudem ni za drugo, nego izpuliti ljudem

nekaj kron iz žepov ter jih zabiti v svojo klerikalno „gospodarsko“ organizacijo, ob enem pa škodovati solidni trgovini. Vse je le „približno“, sumljivo. Zato proč od „Goriške zveze“! Klerikalnega švinda je že tako dovolj!

Stolipetdesetletnica rojstva barona Jurija Vego. — Pišejo nam iz Moravc: — Dne 23. t. m. preteče ravno 150 let, odkar je porodila priprosta slovenska mati v mični gorski vasi — v Zagorici pri Moravčah na Kranjskem slovečega junaka in učenjaka barona Jurija Vego, o katerem vedo njegovi ožji rojaki Zagorjani povedati, „da je bil kunsten fant. Na pašniku, da je imel kot pastir vedno neko čudadelno pičalko pri sebi, in ako je na to piskal, gnal je lahko ovce po najlepši tratinji, pa nobena ni utrgala trave. Celo dorasla rž se je baje zagrinjala za Jurjem, ako je šel skozi njo“.

Vega si je pridobil s svojimi matematičnimi deli neveljivih zaslug ne le za Avstrijo, ampak za celo Evropo. — Da se ohrani njegovemu imenu spomin, postavijo njegovi častilci v Ljubljani spomenik in vzdajo v njegovo rojstno hišo spominsko ploščo, za kar se po celi Avstriji nabirajo doneske, katere sprejema „Odbor za Vegov spomenik“ v Moravčah ali pa „Centralni odbor za Vegov spomenik“ v Ljubljani.

Vojaštvo je poslalo že lepe svote v ta namen. Naj bi zlasti Slovenci darovali primerne zneske za spomenik ter tako proslavili spomin moža svetovne slave, sinu slovenske matere, ravna se po besedah pesnika Koseskega: „Spomnite se imenitnosti pokojnih očetov!“... U.

Na znanje! — Piše se nam: V zadnjem času so prinesli skoro vsi slovenski listi vest o koledarju državne zveze veteranov (Veteranen-Reichsbund), v katerem je priobčena pesem, ki kliče Boga na pomoč proti „divjaškemu Slovanstvu“ — O ustanovitvi „Reichsbunda“ je cela zgodovina in se je posamezna veteranska društva nebrojokrat pridusevalo in prosilo od raznih strani, naj bi mu pristopila kot člani, čemur se je odzvalo mnogo čeških in poljskih društev, kakor tudi ljubljansko, obe tržaski in istrska veteranska društva. Le društvo veteranov za Gorisko in Gradiščansko je ostalo vsem vabilom za pristop gluho iz vzroka, ker ni uvidelo, da bi imelo od tega kako korist. Da je prav postopalo, pokazalo se je sedaj z začetka omenjen, Slovanom „sovražno pesem, priobčeno v zvezinem „Koledarju“ za leto 1904!

Razpis mesta poštnega odpravnika v Hudijužni. — Razpisuje se mesto poštnega odpravnika pri novo ustanovljenem c. kr. poštnem uradu (III/6) v Hudijužni (pol. okraj Tolmin). Letna plata 400 K, uradni pavšal 100 K, in letni pavšal 140 K za lokalno dostavljanje poštinih pošiljatev.

Prošnje v teku treh tednov na pošto in brzojavno vodstvo v Trstu.

Iz cerkve jo je podil. — „Gori na gorisko-kranjski meji, kjer delajo tisti veliki tunel, je bila prišla v cerkev ženska z bliznjega Kranjskega. Ko jo je videl župnik, je zavpil nad njo s prižnice, da naj jo ven seženejo, da imajo se tam dosti ljudi!... Naj le izganjajo ljudi iz cerkve — še vabili jih bodo vanje, pa jih morda ne bo! — Lepo ni bilo to izganjanje, ali resnično pa je bilo.“

Novo društvo v Sežani. — C. kr. namestništvo v Trstu je vzelo na znanje pravila novega društva: Pevsko društvo „Zori-slava“ v Sežani.

Za kolona je vse dobro. — V Dolenjah je poginil baronu Locatelliju vol, baje bolan na srcu. Navadno se živali, ki crknejo, ne jedo, ali kolonom omenjenega barona pa se je dalo jesti tisto meso! Čudno, da se kaj takega pusti.

„Tovarno“ za ponarejanje bankovcev našli. — Zadnjič smo poročali, da so prijeli v bližini laskega Vidma mladeniča Davida Picco, pri katerem so našli ogromno svoto ponarejenih avstrijskih bankovcev. Picco je pa povedal tudi, kje so delali te bankovce. Peljal je komisijo na 1500 m visoko goro San Simeone in tam so našli v neki jami težak stroj in litografske aparate ter druge reči, s katerimi so delali bankovce. Stroj je bil pokrit z ledom ter se ga ni moglo dvigniti. Vse reči prenesejo v Gemono.

V svrhu zatiranja kuge med prašiči. — V uradnem listu citamo, da je cena za prašiče, ki se pobijejo v tem mesecu v

Primorju v svrhu zatiranja kuge, določena na 1 K 20 v pri kilogramu.

Zaprli so nekega 17 letnega pisarja Ivana Žnidarja s Kranjskega, brez službe. Šel je bil v ulico Ponte nuovo št. 44. k neki gospej, katero je prosil kot sodeželan, naj ga prenoči za en dan. Ko je bila gospa odsotna, je prebrskal po stanovanju, pa ni našel nič primernege. Na to je vzel neko jopico v vrednosti 3 K.

Predor Rokovec. — Dne 4. t. m. so prodrl 286 m dolgi predor pri Baski soteski. Dosedaj je prevrtanih 11 malih predorov od 22.

Dva sleparja iz kraljestva. — Tkalec Gaiesutti in Rossi, doma iz kraljestva, sta prebivala dlje časa v Gradišču ob Sotci ter sta osleparila več ljudi tam in v okolici za več sto kron. Sedaj pa sta jo popihala na skrivnem brez vsakega sledu.

70 letni Poljak C. Zarembo izročen Rusiji od strani Italije. — Iz Krmina poročajo, da so peljali iz Italije do ruske meje ruskega podanika Cirila Zarembo pl. Kalinova, in sicer s posredovanjem laskega poslanstva na Dunaju sporazumno z ruskim ministerstvom. Ciril Zarembo je star 70 let, je bil bogataš, baje milijonar, ki je pa izgubil svoje premoženje ob zadnji revoluciji Poljakov; premoženje mu je baje konfiscirala država. Grof Zarembo pripoveduje, da ima prestati v Rusiji 10 let kazni v trdnjavi ter da je bil dve leti v norišnici S. Felice v Vičenci. Čudno, da ga je Italija po dolgem času njegovega bivanja tamkaj sedaj izročila Rusiji!

Ponočni razgrajati. — V nedeljo ponoči so redarji opomnili večjo gručo mladeničev Podturnom, ker so peli po cesti, naj molčijo, ker je bila že pozna ura. Ali ti se niso zmenili, tudi ko so jih redarji zopet opomnili. V Cipresni ulici so zadeli z nova na redarje, ali peli in kričali so le naprej, ne menet se za opomine. Zlasti je kričal, kakor za nalašč, 21 letni mizar M. Simčič. Redarji so ga hoteli aretirati. Tu so prišli še nekateri iz kavarne Dogana ter se spuščali proti redarjem, zlasti so hoteli vzeti potegnjeno sabljo redarju Rutarju. Ker pa so dobili po prstih, se je začel pravi boj, kateremu pa je naredila konec vojaska bramborska patrulja. Aretirali so Simčiča, ki je po poti grozil redarjem ter razsajal in kričal. Pozneje so aretirali še dva, Al. Simčiča in K. Nanuta, ki sta imela opraviti zlasti z redarjem Rutarjem.

Najdena ura. — Meseca avgusta lani je našel Josip Markič z Banjsic št. 87. malo žensko uro, ko je šel iz Gorice domov. To uro je izgubila neka ženska, okoli 25—30 let, ki je šla s Svele gore. Na poti je srečala onega Markiča ter mu povedala, da je izgubila uro. Slučaj je hotel, da je našel to uro prav Markič. Markiča potem ni bilo doma. Sedaj ko se je vrnil, se daje tim potom na javno znanje, da naj se ona žena, ki je izgubila uro, obrne nanj naravnost, na kar jo jej dopošlje.

Sokolove razglednice v prosep vsesokolskega izleta v Ljubljano meseca julija t. l. je založil Goriski „Sokol“. Namen teh razglednic je pripomoči udeležnikom do ceneje vožnje, ker hoče naš Sokol nastopiti v čim večjem številu ter se udeležiti tudi tekmovalnih vaj. Razglednice so krasno delo in v 10 različnih skupinah ter stana 100 komadov samo 6 kron. Gg. trgovci na deželi imajo najlepšo priliko prevzeti te razglednice v razprodajo ter s tem pripomoči dobri stvari. Naročila razglednic sprejema Ivan Meljavec v „Goriski Tiskarni“ A. Gabršček. Naročnino je pošiljati na: —

Listnica. — G. dopisnik iz D. Vas dopis smo morali odložiti. Priobčimo pa ga v petek v „P.“ in soboto v „Soči“.

Pozor, slovenske gospodinje! — Narodna zavest zahteva od vas, da podpirate našemu milemu narodu neobhodno potrebo družbo sv. Cirila in Metoda. Kupujte zatorej edinole pralno milo družbe sv. Cirila in Metoda, katero je priznано in od katerega ima družba svoje dohodke. Na drobno se prodaja v kosih po pol kigrama po 36 vinarjev.

Nervoznost pri otrocih. — Šiba našega časa, nervoznost, se pritenja, kakor spoznavajo čimdalje bolj, nemalokoli jo v otroški dobi. Vzrok tiči večinoma v tem, ker dajo otrokom nepremišljeno alkoholne pijače, ki dražijo živce, tako pivo, kavo. Šele ne-

davno je sloveč učenjak ponovno poudarjal, pa takih pijač nikakor ni dajati otrokom pod 14 leti. Za najboljši nadomestek zrnati kavi se je povsod izkazala Kathreinerjeva Kneip-pova sladna kava. Okrepcano zdravje in cvetoče lice pri otrocih plačuje mali trud posebnega napravljjanja.

Napačno prebavljanje je vzrok mnogih bolezni. — Stalno uravno prebavila uredi uporaba izvrstnega zdravnika Rosa balzama za želodec iz lekarne B. Fragner, c. kr. dvorni založnik v Pragi. Isti se dobiva tudi v tukajšnjih lekarnah. Glej inserat! 1

Dostikrat se nudi priložnost, da se išče in priporoča pri ranjenju dobro obvezo. Pri tem najbolj pravilno in skušeno sredstvo, katero vsled svojega antiseptičnega, hladečega in bolečino olajšujočega učinka zabranjuje vnetja in poprej zaceli rane, je v celi monarhiji dobro znano praško domače mazilo iz lekarne B. Fragner, c. kr. dvorni založnik v Pragi. Ker se to mazilo tudi pri večletni shranitvi ne spremeni ali izgubi svojega učinka, naj bode isto za nepričakovane slučaje v vsaki družini vedno pripravljeno. 2

Znano je, da vpliva blagodejno Žoltanovo mazilo tudi pri zastarelih revmatskih boleznih in protinu. Steklenica 2 kroni. Lekarna Zoltan, Budimpešta.

Proti protinu in revmatizmu, na kateri bolezni trpi na tisoče ljudi ob nastopu hude zime, je jedino in najboljšo sredstvo Zoltanovo mazilo. Steklenica 2 kroni. Lekarna Zoltan, Budimpešta.

Kerševani & Čuk

v Gorici

v ulici Riva Castello šte. 4 (konec Raštelja.)

Priporočata slavn. občinstvu iz mesta in z dežele

svojo mehanično delavnico, zalogo živalnih strojev in dvokoles iz tovarne „Puch“ ter drugih sistemov.

Sprejemava vsako popravo in rekonstrukcijo bodisi živalnih strojev, dvokoles, pušk in samokresov.

Vsako popravo, živalni stroj ali dvokolo jamčiva.

Z ozirom na najino dolgoletno skušnjo, zagotavljava, da so izdelki najine zaloge najboljše vrste in trpežni, ter izvršuje vsako popravo bodisi živalnih strojev ali dvokoles točno in dovršeno.

Posojujeva tudi dvokolesa.

Razgled po svetu.

Državni zbor. — Včeraj se je sešel državni zbor. Körber je govoril glede vojne v vzhodni Aziji, da ostane Avstrija povsem neutralna. Glede Balkana obstoji z Rusijo popolno soglasje. Naglašala glede na predloge važnost novih trgovinskih pogodb. Potem je naznanil predlog naučnega ministra za ustanovitev laske juridične fakultete v Roveretu. Vlada se je odločila za Roveret, ker je laški, v malih mestih pa vspevajo vseučilišča tudi drugodi.

Grof Waldersee, pruski marsal, je umrl v soboto. Rojen je bil leta 1832. Znan je Waldersee posebno od leta 1900. kot poveljnik evropskih čet na Kitajskem.

Cerkev v Rimu manjsh okradli. — V soboto ponoči so udri neznan tatovi v rimskanjško cerkev ter ukradla dva keliha in več dragocenosti, v vrednosti več tisoč kron.

Deželnozborna volitev na Koroškem. — Dopolnilna volitev na mesto dra. Abuje je razpisana na dan 29. marca. Slovenci kandidirajo za ta mandat poslanca Grafenauerja. Ako bo ta izvoljen, potem bo kandidiral v sedanjem Grafenauerjevem okraju dr. Brejc.

Iagredl v Pragi. — 6. t. m. predpoldne je prišlo za časa promenade, na kateri je bilo mnogo čeških dijakov, narodnih socialistov in več čeških poslancev. med Čehi in nemškimi dijaki do resnih spopadov. Razburjenje množice je čim dalje bolj naraslo in situacija je postajala tako nevarna, da je moralo konečno vojaštvo napraviti red. Aretiranih je bilo 48 oseb.

Laška zastava v Trstu. — Lahi v Trstu vedno nagajajo vladi in policiji z razpenjanjem laške zastave. V nedeljo jutraj so zagledali Tržačani veliko laško zastavo na strehi hotela „Garni“. Zastavo je odstranila policija.

Vojna in bolezn. — V rusko-turški vojni je bilo ubitih okoli 36.000 Rusov, na raznih boleznih je pa umrlo 81.000 mož. Naglasivši ta dejstva, piše „Russkij Invalid“, da bi bilo v sedanji vojni posebno skrbeti za desinfekcijske naredbe, izlasti, ker se nahaja sedanje bojišče v Aziji med nekulturnim in nečistim prabivastvom, med katerim se hitro razvijajo razne kužne bolezni.

Grof Khuen-Hedervary minister a latere. — Khuen-Hedervary je imenovan ministrom a latere. Človek, katerega so tako razkrinkali, kakor Khuen a znani brošuri in Potočnjakovi pravdi, bi moral izginiti iz življenja. V Avstro-Ogrski je imenovan pa ministrom! Znamenje, da v Avstro-Ogrski je vse mogoče.

Shod vinogradnikov v Mariboru dne 6. t. m. je sklenil naprositi vlado, da stopi vinska klavzula tudi po provizoriju iz veljave.

Kaj pomenja ime „Retvizan“? — Mnogi čitatelji premišljajo, kaj pomenja ime „Retvizan“, ki ga nosi znana ruska oklopnjaka. Ime „Retvizan“ prihaja od švedske besede „Rättvisan“, kar znani „Pravičnost“. Tako se je namreč imenovala švedska vojna ladija s 64 topovi, katero so Rusi leta 1790. potopili.

Nemški oficir Arenberg je bil pred nekoliko časa obsojen na smrt, ker je v nemških kolonijah v južni Afriki nutil in moral ljudi. Potem so mu spremenili kazen v 15 leten zapor. Sedaj pa so obnovili proces, in grof Arenberg je bil oproščen, ker da se mu — meša v glavi.

Najstarejši gimnazij. — Gimnazij „Karlínun“ v Osnabrücku bo obhajal od 27. do 29. sept. t. l. 1100letnico svojega obstoja. Gimnazij je ustanovil Karol Veliki.

Angleške simpatije za Japonce. — Mode v Londonu kažejo dandanes jasno, na katero stran se napišejo simpatije Angležinj v rusko-japonski vojni. Japonski „kimono“ je na Angleškem že davno udomačen za domačo obleko; sedaj nosijo Angležinje to japonsko haljo že kot gledališčno obleko in pri večjih obedah. Le malokatera Angležinja iz boljnih krogov nosi nizko frizuro, temveč lasje se tudi nosijo na japonski način visoko nakupičeni. Vrhutega se nosijo lepoticja nad ušesi v lasih. Pri cvetličarjih se zahtevajo krizanteme in lotosove cvetke. Mične cvetlične in pernate pahljace so tudi za trenotek pregnale bele kitajske pahljace. V vseh zabaviščih se slisijo v godbi japonski komadi. Brezdvomno pridejo v londonske kuhinje kmalu japonska ptičja gnezda, gliste in podgane.

Dogodki na Balkanu. — Krakovski „Czas“ donasa vest o mobilizaciji Avstro-Ogrske. List pravi, da se Avstrija pripravlja v vojskem oziru, da se zavaruje pred presečenjem. Po berlinski pogodbi ima Avstrija pravico zasesti Sadzak Novi Bazar preko Mitrovice, ako pride v nevarnost njeno stališče v Bosni in Hercegovini. Ako bi se albanska ustaja tako razširila, da bo Avstrija prisiljena varovati svoje meje, se to tudi zgoji.

Nemci proti laškemu vseučilišču. — Vest, da se laško vseučilišče ustanovi v Roveretu, je nemško prebivalstvo zlasti na južnem Tirolskem razburilo. Nemci so začeli prirejati shode, na katerih protestirajo proti ustanovitvi laške pravne fakultete v južnem Tirolskem. Tak shod se je te dni vršil v Meranu in drugodi.

Vojna med Rusi in Japonci.

Troški vojne.

Ruski državni svet je preračunal, da bo stala Rusijo sedanja vojna, ako bo trajala leto dni, 11 milijard in 756 milijonov kron. Burska vojna je stala angleško preko pet milijard.

Koliko stane mornarica.

Parizki list „Matin“ je preračunal, koliko vrednost v novcu predstavljajo one ruske in japonske ladije, ki so se borile pred Port Arturjem. Vrednost samih vojnih ladij iznaša 120 milijonov frankov, municija 19, topovi 22, premog 18, torpedi 8, hrana itd. 20 milijonov. Ako izračunimo vse to, tedaj dobimo velikansko sveto 1287 milijonov. Toliko so vredne te ladije, ki se danes ali jutri pogreznejo v morje.

Mnenje nemškega polkovnika.

Polkovnik Gädke, ki je sotrudnik „Berliner Tageblatta“ za vojske stvari, izreka — na kratko povedano — tako le mnenje: Japonska naj ne stavlja svojih nad v eno odločilno veliko bitko v Mandžuriji, ampak bolj v žilavo obrambo korejskih tal, ki jih je zasedla. Tako bi mogla vojno zavlačevati a mej tem bi mogli navstati splošni zapletljaji, ki bi privedli Rusije, da sklene mir. Ako bo Rusija primorana pribojevati si Korejo, ne da je popred uničila japonsko vojsko na tleh Mandžurije, potem bo morala doposlati na bojišče se nadaljnih mas vojaštva. Morda se bo hotela izogniti temu. Da bi pa Japonska mogla poraziti Rusijo v vzhodni Aziji — na to ni niti misliti. Japonska bi bila morda že danes vesela, ako bi v plačilo za dosedanj boj dobila le južno Korejo, ali pa bo v par mesecih primorana biti tega vesela.

Brezžični brzojav v ruski armadi.

Brezžični brzojav se bo v sedanji rusko-japonski vojni prvič uporabljal. Francoska družba Branly-Popp je namreč dala ruski vladi ves svoj material, ki je potreben za brezžično brzojavljenje, na razpolago. Družba je dala napraviti premestljive aparate za brezžični brzojav, ki so urejeni tako, da lahko vojaški oddelki, ki so 50 km oddaljeni drug od drugega, brzojavno med sabo občejejo. Taksna brzojavna postaja se lahko uredi v 15 minutah. Dotična francoska družba je ruski vladi se predlagala, da bi se tudi v Mandžurski osnovale stalne postaje za brezžično brzojavljenje, ker je dosedanje brzojavno omrežje v vedni nevarnosti, daga ne pretrgajo kitajski tollovari in japonski vojnuni. Kakor se čuje, je ruska vlada to ponudbo francoske družbe sprejela z velikim veseljem.

Bombardiranje Vladivostoka.

Pet japonskih ladij je bombardiralo 6. t. m. popoldne Vladivostok 55 minut dolgo. O bombardiranju Vladivostoka je dospela sledeča brzojavka: Danes 6. t. m. ob 1. uri 25 minut popoldne se je približalo obrežju zaliva Usuri 5 japonskih oklopnjaj in 2 križarki, ki so začele 8 vrst daleč od obrežja streljati z vsemi velikimi topovi na mesto. Streljanje je trajalo 55 minut, a ni napravilo nobene škode, ker niso bombe napolnjene z luditom eksplodirale. Nase baterije niso na streljanje odgovarjale nego so pričakovale sovražnika, da se približa. Ta se je pa umaknil. Opaziti je bilo tudi 4 torpedovke.

Poraz Japoncev.

Reuterjev biro poroča iz Inkau-a: Semkaj dosli ruski begunci pripovedujejo, da so pri zadnjem spopadu na Kitajskem ozemlju med reko Jalu in Pegjanku Rusi Japonce porazili.

Japonske zgube.

Polagoma prihaja resnica o zgubah Japoncev na dan. „Shanghai Mercury“ potrjuje vest, da je bila v bitki pri Cemulpo japonska križarka „Takacilo“ razstreljena a križarka Asama močno poškodovana. Povodom prvega bombardovanja Port Arturja se je baje ena japonska ladija pogreznila in tudi admiralska ladija je bila poškodovana. „Ostasiatischer Lloyd“ poroča iz Tokia, da je japonska vojna ladija „Šikisima“ pred Port Arturjem zgubila dimnik ter je bil tudi parni stroj popolnoma razdejan.

Izvežban knjigovodja

== išče ==

2 uri dela na dan (knjigovodstvo, dopisovanje, prestavljanje itd.)

Ponudbe pod „A“
uprava „Soče“

Zahtevajte

moj ilustrirani cenik z več kakor 500 podobami od ur, zlatih, srebrnih in mužikalnih predmetov, katerega pošilja zastonj in poštne preste

Hanns Konrad,

tvornica ur in eksportna hiša
Most št. 249. — (Česko).

Naznanilo.

Naznanjam slavn. občinstvu v mestu in na deželi da sem otvoril

ZALOGO PIVA

iz pivovarne Sorgendorf grofa Thurn v Pliberku (Koroško).

Pivo je najbolje vrste.

Zaloga se nahaja v Gosposki ulici št. 6.

Ivan Petrič.

Veliki požar!

zamore se lahko in naglo pogasiti samo s

Smekalovimi
brizgalnicami

nove sestave, koje od desne in leve strani vodo vlečejo in mečejo. V vsakem položaju delujoče kretanje brizgalnice nepotrebno!

R. A. Smekal
Zagreb,

skladišče vseh gasilnih predmetov, brizgalnic, cevi, pasov, sekiric, sekalk in gospodarskih strojev.

1129 odlikovanj

Šunka

s kožo 1 gld., brez kože 95 kr., brez kosti s kožo 1 gld. 10 kr., plečeta brez kosti 90 kr., suho meso 78 kr., slanina 82 kr., prešičevi jeziki 1 gld., goveji 1 gld. 20 kr., glavina brez kosti 45 kr. Dunajske salame 80 kr., prave boljše 1 gld., iz šunke 1 gld. 20 kr. Ogrske la salame 1 gld. 70 kr., salame a la ogrske trde 1 gld. 50 kr. kg. Velike klobase po 20 kr. — Pošiljam le dobro blago od 5 kg naprej proti povzetju.

Janko Ev. Sirc v Kranju.

Na prodaj sta dva električna stroja Dynamo,

s 400 Ampérami in 110 Volti iz tovarne Ganz & Co. v Budimpešti. Stroja sta le malo rabljena, kompletna in v najboljšem stanu; oddasta se pod ugodnimi pogoji.

Ponudbe na naslov:

Rud. Erber — Reka (Fiume.)

Fran Obrdank

(prej Jos. Hrovatin)

sodovičar

v Gorici, ulica Torrente h. št. 10, priporočam svoje sifone in pokalice, katere imam vedno v zalogi po zmerni — cenl. —

„Goriška ljudska posojilnica“,

vpisana zadruga z omejenim jamstvom v Gorici vabi na

redni občni zbor,

kateri bo v nedeljo dne 27. sušca 1904. ob 9. uri dopoldne

v združnih prostorih, Gosposka ulica hišna šte. 7.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrditev računov in bilance za leto 1903.
4. Volitev nadzorstva.
5. Razdelitev čistega dobička.
6. Privolitev nagrade načelstvu.

V Gorici, dne 8. sušca 1904.

Načelstvo.

Posojilnica in hranilnica v Ajdovščini,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Vabilo na X. redni občni zbor

ki se bo vršil

v nedeljo dne 20. marca tek. leta ob 3. uri popoldne v združnem gradu v Ajdovščini.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Potrdjenje računskega sklepa za l. 1903.
3. Volitev načelstva in pregledovalcev računov.
4. Nasveti.

Za slučaj, da ne pride zadostno število vdeležencev, se skliče drugo zborovanje na isti dan ob 1/4. uri popoldne, katero bo sklepčno ne gledé na število zastopanih deležev.

V Ajdovščini, dne 2. marca 1904.

Načelstvo.

Karol Draščik

pekarski mojster in sladčičar
v Gorici na Kornu št. 3.

Priporoča vsakovrstno pecivo, kolače z
birmance, torte i. t. d.

Priporoča se slavnemu občinstvu za
mnogobrojna naročila ter obljublja solidn.
postrežbo po jako zmernih cenah.

Gorica — Gorica

Klimatično zdravilišče.

Hôtel Südbahn

na Telovadnem trgu, poleg ljud-
skega vrta. — Hotel prvega reda.
— V hotelu in dependanci nad
70 sob in salonov. — Lastna
električna razsvetljava. — Elek-
trični avtomobil-omnibus k vsem
brzovlakom in po potrebi. —
Velik park pretežno z eksotičnim
rastlinstvom. — Mirna, krasna
lega, nič prahu, kakor nalašč
za one, ki hočejo prijetno in
mirno preživeti nekaj časa v
Gorici. — Izborna kuhinja in
klet. — V hotelu je obsežna
knjižnica.

Aromatična esenca (Mercantonio)

Spiritozna tekočina, izdelana iz destilacije aromatičnih alpskih zeljši.
Po dolgem raziskavanju je dokazano, da se isto uspešno in gotovo uporablja
pri bljavanju in ogadnosti, posebno v času nosečnosti, pri čre-
vesnem trganju, glavobolu, živčnih in histeričnih boleznih ter
obvaruje pred kolero.

Lekarna G. B. Pontoni
„Pri dveh zamorcih“ — Gorica, Raštelj.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 — GORICA — Via Giardino 8

priporoča
pristna bela
in črna vina
izvirkavskih,
furlanskih,

briskih, del-
matinskih in
istarskih
vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na
vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih od 56
litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzore.

Gane zmerne Postrežba poštene.

„Škrat“.

Jedini slovenski humoristično-sati-
rični tednik, ki prinaša izključno ori-
ginalne slike. Lastni cinkografski zavod.
Izhaja v Trstu vsako soboto. —
Naročnina za vse leto 6 K, za 1/2 leta
3 K. Posamezne številke se prodajajo
po 10 stotink. Zahtevajte brezplačne
številke na ogled.

Anton Krušič

trgovac in krojaški mojster
v Gorici, ulica Gius. Verdi št. 33.

naznanja slavn. občinstvu, da je dobil
ravnokar sveže angleško in avstrijsko
blago raznih vrst v veliki izbiri za
bližajočo spomladno sezono.

Izdelek iz lastnega blaga jamčim.

Izvolite piti okusni kranjski

„Brinovec“.

Naročite ga pri

F. Cvek-u — Kamnik

(Kranjsko).

Sprejme se solidnega zastopnika
(v Gorici) za Goriško.

Na prodaj majhna hiša

Via Goldoni št. 3 (tik Korza Fr. J.)

Več se izve v upravnistvu „Soče“.

Najboljša reklama

za **Ilirske testenine** je fakt, da jih slovenske
dežele konzumirajo ogromne množine, med tem ko se
druge testenine nikakor niso mogle vdomačiti.

Ilirske testenine

se dobé po tovarniških cenah

— Gorici, Rabatišče št. 22. —

Eksport Mizarska zadruga Eksport

v Gorici — Solkanu

vpisana zadruga z omejenim jamstvom

tovarna s strojevnim obratom na parno in vodno silo
naznanja, da izdeluje

najrazličnejša pohištva vseh slogov

ter sprejema v delo vsa večja stavbena dela.

Podružnica v Trstu Via di Piazza vecchia 1. Zastop-
stvo v Spiljetu ter Orjentu.

Cene zmerne, delo lično in solidno.

„Goriška Tiskarna“ A. Gabršček

v Gorici

— priporoča sledeče zvezke —

TALIJE:

- I. zvezek: Pri puščavniku. Veseloigra v enem de-
janju. — (4 moške, 3 ženske osebe.)
II. „ : Bratranec. Burka v enem dejanju. —
(2 moški, 3 ženske osebe.)
III. „ : Starinarica. Veseloigra v enem de-
janju. — (3 moške, 4 ženske osebe.)
IV. „ : Medved snubač. Veseloigra v enem de-
janju. — (3 moške, 1 ženska oseba.)
V. „ : Doktor Hribar. Veseloigra v enem de-
janju. — (5 moških, 3 ženske osebe.)
VI. „ : Dobrodošči! Kdaj pojedete domu? Veselo-
igra v enem dejanju. — (2 moški
2 ženski osebi.)
VII. „ : Putifarka. Burka v enem dejanju. —
(3 moške, 2 ženski osebi.)
VII. „ : Čitalnica pri branjevi. Burka v enem
dejanju. — (2 moški, 5 ženskih
oseb.)
IX. zvezek: Idealna tašča. Veseloigra v enem de-
janju. — (1 moška, 3 ženske osebe.)
X. „ : Eno uro doktor. Burka v enem de-
janju. — (6 moških, 3 ženske osebe.)
XI. „ : Dve tašči. Veseloigra v enem dejanju
— (4 moške, 3 ženske osebe.)
XII. „ : Mesalina. Veseloigra v enem dejanju.
— (3 moške, 3 ženske osebe.)
Vsak posamezen zvezek stane 40 vin.,
po pošti 5 vin. več.

Doslej je izšlo v zalogi

„Goriške Tiskarne A. Gabršček“

v Gorici

7 knjig „Denca slovanskih povestij“

□ □

- I. knjiga: 1. Figura. — 2. Iz križarskih bojev
na Poljskem. — 3. Slepčevodja. — 4.
Slika iz gladnih let. — 5. Slovaške sli-
čice. — 6. Ada. 7. Očenaš. — 8. Sov-
ražnik. — Cena K 1-
II. knjiga: 1. Mati in sin. — 2. Vsakdanji
dogodki. — 3. Ded Liben. — 4. Sanjarije
in resničnost. — 5. Na brodu. — 6.
Zlatija, vojaška nevesta. — 7. Žyvila
ali moč domovinske ljubezni. — 8.
Črnogorski stotnik. — 9. Odrtnik. —
10. O Hiljakih. — Cena K 1-
III. knjiga: 1. „Prokleti ste...“ — 2. „Kadar
pridem z vojne!“ — 3. Pomladni mrz-
— 5. Slike. — 6. „Narodne pripovedke“.
Cena K 1-20
IV. knjiga: 1. Rusinja. — 2. Prve rože. —
3. Mala igra. — 4. Stara pestunja. —
5. Maščeval se je. — 6. Jetnikovi otroci.
Cena K 1-20
V. knjiga: 1. Lux in tenebris lucet. — 2.
Moč ljubezni. — 3. Že zopet. — 4.
Glasovi iz groba. — 5. Noč v gozdu.
6. Izdajalec. — 7. Gozd šumi. — 8.
Dva huzarja. — Cena K 1-20
VI. knjiga: 1. Četice z ogljem. — 2. Ta tretja.
— 3. P. o. o. po pomoti. — Cena K 1-20
VII. knjiga: 1. Bolnik. — 2. Dež. — 3. Svetla
prikazen. — 4. Pripovedka o ošabnem
Ageju. — 5. Stari oče Zahar. — 6. Go-
rolomov. — 7. Strašna osveta. — 8.
Dva sina. — 9. Zakaj? — Cena K 1-20

„Venec slov. povestij“ prinaša prevode iz
ruščine, poljščine, češčine, slovaščine in srbo-
hrvaščine. — Izhaja v nedoločenih rokih.

Kdor naroči po pošti, naj pridene 10 vin. za poštnino.

— Pošilja se jedino po povzetju ali naprej
poslanim zneskom. —

Na zahtevanje pošiljamo cenik naše književne zaloge.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

Rezervni fond: 25.000.000 K. Izplačane odškodnine in kapitalije: 75.000.000 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države

z vseskozi slovensko-narodno upravo.

Vsa pojava dajo:

Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarna so v lastnej bančni hiši
Gospodskih ulicah števil. 12.

Zavaruje poslopja in premičnine
proti požarnim škodam po najnižjih
cenah. Škode cenjuje takoj iz naj-
kulantneje. Uživa najboljše sloves,
koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne
podpore v narodne in občnokoristne
namene.

Sprejema zavarovanja človeškega
življenja po najraznovrstnejših kom-
binacijah pod tako ugodnimi pogoji,
ko nobena druga zavarovalnica.
Zlasti je ugodno zavarovanje na
doživetje in smrt z zmanjšujočimi
se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let
pravico do dividende.